

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

DỰ THẢO CÁC NGHỊ QUYẾT
CHO ĐẠI HỘI V CỦA ĐẢNG CÔNG NHÂN
DÂN CHỦ - XÃ HỘI NGÀ

SÁCH LƯỢC CỦA ĐẢNG CÔNG NHÂN
DÂN CHỦ - XÃ HỘI NGÀ TRONG THỜI GIAN
VẬN ĐỘNG BẦU CỬ

CƯƠNG LĨNH HÀNH ĐỘNG CỦA PHÁI DÂN CHỦ - XÃ HỘI
CÁCH MẠNG

CHỖ MẠNH VÀ CHỖ YẾU CỦA CÁCH MẠNG NGÀ

BÀN VỀ VẤN ĐỀ CÁCH MẠNG TOÀN DÂN

THÁI ĐỘ ĐỐI VỚI CÁC ĐẢNG TƯ SẢN

15

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

15

Tháng Hai - tháng Sáu 1907

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác – Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lê-nin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lê-nin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Ilich Lê-nin (22-4-1870 – 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V. I. Lê-nin - Toàn tập* gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách *V. I. Lê-nin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V. I. Lê-nin - Toàn tập*,

tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcova, xuất bản vào những năm 70-80 thế kỷ XX.

* *

*

Tập 15 của bộ sách **V. I. Lênin - Toàn tập** bao gồm những tác phẩm viết vào thời gian tháng Hai - tháng Sáu 1907.

Nội dung chính của tập 15 gồm các bài báo và các tài liệu có liên quan đến sự kiện quan trọng nhất trong sinh hoạt đảng ở thời kỳ này - Đại hội V của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lê-nin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lê-nin; Chú thích bằng chữ số Ả-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 9 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập mười lăm trong V. I. Lê-nin Toàn tập gồm những tác phẩm viết vào thời gian tháng Hai - tháng Sáu 1907. Nội dung chủ yếu của tập này gồm các bài báo và các tài liệu có liên quan đến sự kiện quan trọng nhất trong sinh hoạt đảng ở thời kỳ này — Đại hội V của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga.

Trong lịch sử cuộc cách mạng 1905 - 1907, nét nổi bật của thời kỳ này là thoái trào chung của cách mạng vẫn tiếp tục, là sự tấn công của các thế lực phản động, và là những cuộc đàn áp nhân dân cách mạng, nhất là đàn áp giai cấp công nhân và đội tiên phong của nó — những người bôn-sê-vích. Đặt ra các tòa án quân sự dã chiến, tăng cường đàn áp, Nga hoàng đồng thời cũng đi theo con đường "dùng "hiến pháp" quân chủ để đàn áp và bóp nghẹt tự do của nhân dân" (V. I. Lê-nin, Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Sự thật, Hà-nội, 1963, t. 13, tr. 31), tuyên truyền và gieo rắc những ảo tưởng lập hiến với sự trợ giúp của chủ nghĩa tự do phản cách mạng. Song giai cấp vô sản vừa rút lui vừa chiến đấu. Công nhân các tỉnh công nghiệp tiên tiến ở Nga, dưới sự lãnh đạo của những người bôn-sê-vích, đã chuẩn bị lực lượng, tìm cách ngừng rút lui để lại chuyển sang tiến công. Mùa xuân 1907, đấu tranh bãi công của công nhân đã tăng lên so với năm 1906. Trong quý hai năm 1907, có 271 nghìn công nhân tham gia bãi công chính trị (quý hai năm 1906 có 257 nghìn công nhân tham gia bãi công chính trị). Về sau, khi đánh giá cao trào bãi công mùa xuân 1907, Lê-nin đã viết: "Con số thống kê

chỉ cho chúng ta thấy rằng, vấn đề đây không phải là "những sự mong đợi của những người lãng mạn", mà là những sự gián đoạn, những sự đình chỉ rút lui có thực. Nếu không có những sự đình chỉ đó, thì sự kiện ngày 3 tháng Sáu 1907 — một sự kiện hoàn toàn không thể tránh khỏi xét về mặt lịch sử, bởi vì những cuộc rút lui vẫn là những cuộc rút lui — sẽ có thể nổ ra sớm hơn, có thể là sớm hơn đến một năm hay thậm chí còn sớm hơn trên một năm nữa" (Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Sự thật, Hà nội, 1971, t. 16, tr. 546).

Tâm trạng nông dân cũng vẫn tiếp tục mang tính chất cách mạng. Đạo luật ruộng đất của Xtô-lư-pin là một mưu toan mở cái nắp van cuối cùng nhằm ngăn ngừa cách mạng, duy trì chính quyền, chế độ sở hữu và đặc quyền, đặc lợi của bọn địa chủ - chủ nô, tạo ra cho chế độ chuyên chế một chỗ dựa là tầng lớp cu-lắc. Thực ra đạo luật đó chỉ đẩy nhanh sự tiến triển của chủ nghĩa tư bản trong nước theo "con đường kiểu Phổ" và tước đoạt ruộng đất của đại bộ phận nông dân bằng bạo lực, làm cho các mâu thuẫn trở nên thêm gay gắt và đấu tranh giai cấp ở nông thôn tăng lên. Tâm trạng cách mạng của nông dân được phản ánh trong cuộc bầu cử vào Đu-ma nhà nước II. Nông dân chỉ bầu vào Đu-ma 7,5% đại biểu là phái hữu; tuyệt đại đa số các đại biểu được nông dân bầu (67,95%) là tả hơn những người dân chủ - lập hiến.

Đu-ma II, xét theo thành phần thì tả hơn so với Đu-ma I, mặc dầu đây là thời kỳ thoái trào cách mạng và có những cuộc đàn áp mang tính chất quân phiệt - cảnh sát. Thời gian hoạt động của Đu-ma này trùng đúng vào lúc làn sóng bãi công dâng lên cao nhất vào năm 1907. Một tuần sau khi Đu-ma khai mạc, trong bài "Việc sắp giải tán Đu-ma và những vấn đề sách lược" Lê-nin đã viết rằng, đối với chính phủ Nga hoàng, việc triệu tập Đu-ma là một sự cần thiết bất đắc dĩ. Đồng thời với việc tăng cường đàn áp, chính phủ mưu toan một lần nữa lập ra Đu-ma nhằm thỏa hiệp với giai cấp tư sản về việc cùng đấu tranh chống cách mạng.

Cuộc đấu tranh giai cấp ở thành thị và nông thôn trở nên gay gắt do cuộc khủng hoảng kinh tế vẫn tiếp diễn, do có nạn thất nghiệp ở thành thị và nạn đói ở nông thôn; sự giác ngộ chính trị của tất cả các giai cấp tăng lên, biểu hiện ở sự mạnh lên của các đảng cực đoan — một mặt là đảng của bọn Trăm đen - phản cách mạng ra mặt, mặt khác là đảng của những người dân chủ - xã hội và các đảng của phái dân túy, — cũng như ở sự yếu đi của đảng thuộc phái giữa, nghĩa là Đảng dân chủ - lập hiến, một đảng tư sản - tự do chủ nghĩa, đảng này đã bộc lộ hoàn toàn rõ ràng ý đồ của mình là muốn chấm dứt cách mạng bằng cách câu kết với Nga hoàng, — đó là tình hình và sự phân bố lực lượng giai cấp trong nước.

Việc phân tích những điều kiện khách quan đã xác nhận kết luận của Lê-nin và của những người bên-sê-vích cho rằng cuộc khủng hoảng diễn ra trong thời gian đó ở Nga không phải là cuộc khủng hoảng hiến pháp, mà là cuộc khủng hoảng có tính chất cách mạng dẫn đến cuộc đấu tranh trực tiếp của quần chúng chống lại chế độ chuyên chế. Những luận điểm của những người bên-sê-vích cho rằng cuộc cách mạng dân chủ - tư sản chưa kết thúc, những nhiệm vụ của nó chưa được giải quyết và với những điều kiện khách quan như trong thực tại thì không thể nói đến việc kết thúc cách mạng, — những luận điểm ấy có một ý nghĩa hết sức quan trọng. Lúc đó không thể nói một cách hoàn toàn chắc chắn rằng thế lực phản cách mạng đã thắng lợi hoàn toàn, mà vẫn có thể hy vọng sẽ có một cao trào mới của phong trào cách mạng của công nhân và nông dân.

Những vấn đề sách lược do cuộc cách mạng 1905 -1907 đưa lên hàng đầu trong đảng, đến mùa xuân 1907 vẫn tiếp tục có ý nghĩa quan trọng hàng đầu. Đại hội IV (Đại hội thống nhất) của đảng (10 - 25 tháng Tư (23 tháng Tư - 8 tháng Năm) 1906), trong đó những người bên-sê-vích đã giành thắng lợi, không thông qua nghị quyết về việc đánh giá tình hình và nhiệm vụ của giai cấp vô sản trong cuộc cách mạng, nghĩa là không đề ra cho đảng một đường lối sách lược. Mà nếu không có một sự hiểu